

A PERPINYÀ, AMB JOAN TOURON

Llibreria vigilada

Després de cinc anys de treball, la llibreria catalana de Perpinyà s'ha consolidat. La venda ha augmentat, s'ha creat una editorial i s'estan traduint al francès obres de la literatura catalana.

Anna Permanyer

Amb tot i això, Joan Miquel Touron, l'encarregat de la llibreria, encara té problemes amb les autoritats: «quan passo els llibres per la frontera sempre hi ha algun francès que provarà d'explicar-me que no he de fer això, que sóc un mal francès... que abandonar la llengua francesa per la catalana és una bestiesa.»

«La llibreria va néixer en un camió, que anava per fires i mercats, per iniciativa del Grup Cultural de Joventut Catalana. Sempre que aquest grup organitzava algun acte, recital, festival... hi anava el camió venent llibres, i això es va anar ampliant fins ara, encara que el camió continua anant pels pobles». La llibreria també té un servei de venda per correspondència a través d'un catàleg de publicacions que envia als catalans de la resta de l'Estat francès.

L'any 83, quan la llibreria va adquirir el primer local, un entresol en una casa d'habitatges particulars, treballava com una entitat cultural més. Participava en l'organització de tot tipus d'actes que es feien relacionats amb la cultura catalana. Ara es dedica exclusivament a la venda de llibres i discos, i si fan actes, sempre són relacionats amb la literatura i música catalanes —signatures i presentacions de llibres, col·loquis i conferències sobre literatura o música... «De tota manera, continuem treballant per la nostra cultura a la Catalunya Nord i encara ara, alguns sectors d'aquesta societat ens consideren terroristes. Però això és normal, si tenim en compte que per a França Pujol és un nacionalista perillós o que en els mitjans de comunicació, autonomista i independentista s'usa com a sinònim...» Davant això, Joan Miquel Touron considera-

normals els controls policíacs a què és sotmesa la llibreria. Cada quinze dies reben visites d'agents de paisà, es vigilen les entrades i les sortides, el telèfon està intervingut. «La policia ve, mira, compra publicacions com *Lluita*, *El Llamp*... mai no hem tingut cap problema seriós. Es comporten bé, són molt correctes, ja els coneixem i parlem amb ells. Són funcionaris que compleixen normes, que han de fer un informe i prou».

La venda de llibres ha augmentat i els gustos també van canviant: «Al principi es venien sobretot llibres de recuperació de la memòria col·lectiva; llibres de cuina, de refranys i d'història. La història és el que surt més bé, encara que aquest darrer any s'ha venut molt d'assaig sobre cultura catalana». La literatura costa molt de vendre: «Encara que rebem totes les novetats, no podem funcionar a partir de l'actualitat, que només interessa a una minoria d'intel·lectuals. Tenim un exemplar de cada títol, però es llegeix poca novel·la». Més greu és la situació de la literatura juvenil, que no té

cap mena de sortida. «És catastròfica», ens diu l'encarregat de la llibreria, «hi ha tot un buit generacional entre els 14 i 16 anys; en canvi, la literatura per als menuts, de 4 i 5 anys, es ven força».

Per iniciativa del mateix Grup Cultural de Joventut Catalana va néixer, fa poc més d'un any, la primera editorial catalana del Rosselló: Els llibres del Trabucaire. S'editen tres col·leccions, una d'assaig, una d'història i una altra de novel·la curta amb un tiratge que oscil·la entre els 1.500 i 2.000 llibres. Entre altres han editat *Quan sagna el Llobregat* —el best-seller de la Catalunya Nord—, *Crepuscle*, de Pere Verdager i *Josep Sebastià Pons, el poeta i la cuina*, de Miquela Valls. Dels llibres del Trabucaire, el més venut l'any passat va ser el còmic *L'home de Taltàüll, el primer català*, de Jordi Dunyac. El còmic explica la història del primer europeu, que va ser català, del qual ja s'han editat tres números.

«Els francesos, ens diu Joan Miquel Touron, comencen a interessar-se per la literatura catalana». Fins ara l'editorial francesa Cropole ha editat *Bearn*, de Llorenç Villalonga, i *La plaça del Diamant i El carrer de les Camèlies*, de Mercè Rodoreda. Una editorial de Tolosa ha publicat una edició bilingüe —en català i francès— del *Canigó*. També s'ha traduït *Olivetti, Moulinex, Chaffoteaux et Maury*, de Quim Monzó i ara s'està treballant en l'edició francesa de *Tirant lo blanc*. □

Una llibreria que rep la visita periòdica de la policia.